

Извјештај о квалитету за
СТАТИСТИКУ ПРОИЗВОДЊЕ И
ПОТРОШЊЕ УГЉА, 2013.

Садржај

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања	5
1.1. Намјена и периодика провођења истраживања	5
1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција	5
1.3. Јединица посматрања	5
1.4. Прикупљање података	5
1.5. Обухват	5
1.6. Дефиниције	5
1.7. Обрада података	6
1.8. Објављивање резултата	6
1.9. Кључне варијабле	6
1.10. Кључне статистике	6
1.11. Упитник	6
1.12. Контакт информације	6
2. Релевантност	7
2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ЕСС статистика (R1)	7
3. Тачност	7
3.1. Грешке узорковања	7
3.2. Неузорачке грешке	7
3.2.1. Грешке обухвата	7
3.2.1.1. Показатељ квалитета и учинка – стопа прекомјерног обухвата (A2)	7
3.2.1.2. Грешка недовољног обухвата	7
3.2.2. Грешке мјерења	7
3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења	7
3.2.2.2. Разлози за настанак грешака мјерења	8
3.2.2.4 Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (A3)	8
3.2.2.5 Мјере за смањење броја грешака мјерења	8
3.2.3. Грешке неодговора	8
3.2.3.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодговора (A4)	8
3.2.3.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (A5)	8
3.2.3.3. Процедуре које се користе у случају неодговора	8
3.2.3.4. Поступци који се користе за смањење стопе неодговора	8
3.2.3.5. Показатељ квалитета и учинка – Стопа импутираних података (A6)	8
3.2.3.6. Показатељ квалитета и учинка – Број учињених грешака, према врсти (A7)	8
3.2.3.7. Показатељ квалитета и учинка – Просјечна величина ревизије (A8)	9
4. Правовременост и тачност објављивања података	9
4.1. Правовременост објављивања	9
4.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост претходних резултата (T1)	9
4.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост коначних резултата (T2)	9
4.2. Тачност објављивања	9
4.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Тачност објављивања (T3)	9
4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности објављивања	9
5. Доступност и јасноћа	10
5.1. Доступност	10
5.1.1. Канали дисеминације	10
5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (AC1)	10
5.1.3. Начини дисеминације	10
5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (AC2)	11
5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (AC3)	11
5.2. Јасноћа	11
5.2.1. Штампане публикације и објављивање на интернету	11

5.2.1.1. Дисеминирани резултати	11
5.2.1.2. Ниво (деталност) дисеминације	11
5.2.1.3. Метаподаци	11
5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата	11
5.2.2. <i>Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности метаподатака (АС4)</i>	11
6. Упоредивост и усклађеност	12
6.1. Временска упоредивост	12
6.1.1. <i>Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (СС1)</i>	12
6.1.2. <i>Прекиди у временским серијама</i>	12
6.1.3. <i>Остали фактори, који утичу на временску упоредивост</i>	12
6.2. Географска упоредивост	12
6.2.1. <i>Упоредивост са чланицама Европског статистичког система</i>	12
6.3. Десезонирање	12
6.4. Усклађеност између претходних и коначних података	12
6.4.1. <i>Политика дисеминације претходних података</i>	12
6.4.2. <i>Показатељ квалитета – Усклађеност између претходних и коначних података (СС2)</i>	12
6.5. <i>Усклађеност с резултатима референтног истраживања</i>	12
7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета	12
8. Процјена корисничких потреба и перцепција корисника	13
8.1. Класификација и разумијевање корисника	13
8.2. Мјерење перцепција и задовољства корисника	13
8.2.1. <i>Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1)</i>	13
8.2.2. <i>Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)</i>	13
9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица	13
9.1. Трошкови Републичког завода за статистику	13
9.1.1. <i>Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)</i>	13
9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица	13
9.2.1. <i>Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у часовима и/или финансијским показатељима (PCR2)</i>	13
9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености	13
10. Повјерљивост, транспарентност и заштита	13
10.1. Повјерљивост	13
10.2. Транспарентност	14
10.3. Заштита	14
11. Закључак	14

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања

1.1. Намјена и периодика провођења истраживања

Републички завод за статистику Републике Српске статистичку активност „Годишњи извјештај о производњи и потрошњи угља“, ЕН-У1-Г, проводи од 2008. године (за 2007. годину као годину посматрања). Периодика истраживања је годишња.

Сврха „Годишњег извјештаја о производњи и потрошњи угља“ јесте прикупљање података о укупној производњи угља, залихама, увозу, извозу, продаји угља, трговини по врсти потрошача као и података о калоричној вриједности угља.

1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција

Статистичка активност се проводи на основу Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистичког програма Републике Српске за период 2013-2017. година (Одлука Народне скупштине о усвајању бр. 01-1901/12 од 13.12.2012. године, објављена у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 120/12) и важећег годишњег Плана рада Републичког завода за статистику.

1.3. Јединица посматрања

Јединице посматрања, које су уједно и извјештајне јединице, су сви пословни субјекти који се баве производњом и прерадом угља.

1.4. Прикупљање података

Прикупљање података у оквиру ове статистичке активности обавља се извјештајном методом.

Користи се образац „Годишњи извјештај о производњи и потрошњи угља – ЕН-У1-Г”.

Извјештајне јединице достављају попуњене обрасце директно Републичком заводу за статистику до 24. априла за претходну годину.

1.5. Обухват

Статистичка активност којом се прикупљају подаци о производњи и потрошњи угља заснива се на пуном обухвату јединица посматрања.

1.6. Дефиниције

Неке од важнијих дефиниција су:

- *Лигнит/Мрки угаљ* је неагломерисани угаљ чија је бруто калорична вриједност мања од 20 000 kJ/kg.
- *Салдо залиха* је разлика између почетних и крајњих залиха посматране године.
- *Утрошак за производњу енергије* обухвата количину угља употријебљену за конверзију енергије (нпр. угаљ у електричну енергију) или искориштену за трансформацију у енергетске производе.
- *Финална потрошња* обухвата количину угља на располагању крајњим корисницима.

1.7. Обрада података

Обрада података о производњи и потрошњи угља је организована у центрالي Републичког завода за статистику Републике Српске, у Одјељењу производних статистика.

1.8. Објављивање резултата

Резултати „Годишњег извјештаја о производњи и потрошњи угља“ публикују се као коначни подаци (без претходних података) за ниво Републике Српске. Подаци се редовно публикују у текућој за претходну годину, у оквиру годишњег статистичког саопштења „Биланс угља“. Дио података се такође објављује у оквиру посебне публикације „Ово је Република Српска“.

1.9. Кључне варијабле

Кључне варијабле су:

- Производња угља;
- Залихе на почетку и на крају године;
- Потрошња угља за прераду угља;
- Увоз;
- Извоз;
- Продаја или предаја без накнаде;
- Продаја трговини;
- Продаја по врсти потрошача.

1.10. Кључне статистике

Кључне статистике које су резултат „Годишњег извјештаја о производњи и потрошњи угља“ су:

- Укупна производња угља;
- Салдо залиха;
- Утрошак угља за производњу енергије;
- Укупна финална потрошња угља по врсти потрошача.

Све статистике су приказане за ниво Републике Српске.

1.11. Упитник

За прикупљање података користи се образац „Годишњи извјештај о производњи и потрошњи угља, ЕН-У1-Г“ који је објављен на интернет страници Републичког завода за статистику:

http://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/energetika/Obrazac_EN_U1_G.pdf

1.12. Контакт информације

За провођење ове статистичке активности надлежно је Одјељење производних статистика Републичког завода за статистику Републике Српске – Статистика енергетике.

Назив и адреса одговорне институције:

Назив институције: Републички завод за статистику Републике Српске

Адреса институције: Вељка Млађеновића 12д, 78 000 Бања Лука, Република Српска, БиХ

Контакт лице:

Рада Липовчић

rada.lipovcic@rzs.rs.ba

051 332-770

2. Релевантност

Подаци Статистике енергетике за ниво Републике Српске достављају се Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, која је надлежна за агрегирање података за ниво БиХ и извјештавање Статистичке канцеларије Европске Уније, Еуростата.

Осим за потребе извјештавања Еуростата, подаци Статистике енергетике користе се и за потребе Министарства индустрије, енергетике и рударства Републике Српске, Републичког хидрометеоролошког завода Републике Српске, истраживачких и образовних институција, физичких лица, медија и за потребе Статистике националних рачуна, Статистике економских рачуна у пољопривреди и др.

2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ЕСС статистика (R1)

Стопа расположивих статистика је однос између расположивих статистика и статистика захтјеваних (прописаних) уредбама и регулативама (овдје се прије свега мисли на уредбе и регулативе Европске Комисије и осталих релевантних међународних организација).

Статистика енергетике заснована је на методологији дефинисаној Регулацивом Европске Комисије број 1099/2008 и Приручником за енергетску статистику (Energy Statistics Manual). У складу са наведеним документима обезбјеђују се све захтјеване статистике, тј. стопа расположивих статистика је 100%.

3. Тачност

3.1. Грешке узорковања

Будући да се статистичка активност „Годишњи извјештај о производњи и потрошњи угља“ заснива на пуном обухвату јединица посматрања грешке узорковања нису релевантне.

3.2. Неузорачке грешке

3.2.1. Грешке обухвата

Грешке обухвата подразумевају разлике између циљане популације и популације која се нашла у узорку.

Није било ових случајева.

3.2.1.1. Показатељ квалитета и учинка – стопа прекомјерног обухвата (A2)

Није било ових случајева.

3.2.1.2. Грешка недовољног обухвата

Није било ових случајева.

3.2.2. Грешке мјерења

Најчешће грешке мјерења јављају се за вријеме прикупљања података. Извјештајне јединице могу свјесно или несвјесно давати погрешне податке.

3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења

Приликом обраде података врши се контрола могућих грешака мјерења. Постојање оваквих грешака углавном се идентификује и отклања током анализе временске серије података.

3.2.2.2. Разлози за настанак грешака мјерења

Најчешће грешке мјерења настају у случајевима када лице које попуњава образац није довољно оспособљено за попуњавање или због недостатака евиденција код извјештајних јединица.

3.2.2.3. Поступање у случају грешака мјерења

У случају појаве грешке мјерења она се углавном коригује путем контакта са извјештајном јединицом. У зависности од врсте грешке могућа је исправка од стране методолога на основу осталих података у упитнику, података из претходног периода или података из осталих статистичких активности.

3.2.2.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (A3)

Не постоји евиденција броја извјештаја који су морали бити кориговани приликом обраде података.

3.2.2.5 Мјере за смањење броја грешака мјерења

Контактирање извјештајних јединица од стране методолога у циљу тумачења методолошких објашњења и указивања на најчешће грешке које се праве приликом попуњавања образаца.

3.2.3. Грешке неодговора

3.2.3.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодговора (A4)

Као неодговор третирају се извјештаји који нису достављени или путем којих није достављен комплетан, релевантан и прихватљив одговор.

Укупан број јединица посматрања	Број јединица посматрања за које није добијен одговор	Стопа неодговора
5	0	0

3.2.3.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (A5)

Приликом прикупљања „Годишњег извјештаја о производњи и потрошњи угља“, све извјештајне јединице су доставиле попуњене извјештаје, одговорено је на сва питања тако да неодговора није било.

3.2.3.3. Процедуре које се користе у случају неодговора

У случају да недостаје комплетан извјештај или само поједини подаци, успоставља се контакт са извјештајном јединицом и уз њену помоћ се попуњава комплетан извјештај или недостајући подаци.

3.2.3.4. Поступци који се користе за смањење стопе неодговора

Видјети тачку 3.2.3.2.

3.2.3.5. Показатељ квалитета и учинка – Стопа импутираних података (A6)

Не врши се импутација података.

3.2.3.6. Показатељ квалитета и учинка – Број учињених грешака, према врсти (A7)

Није било грешака, односно важећа методологија је коректно примијењена. У саопштење за јавност није укључен погрешан податак.

3.2.3.7. Показатељ квалитета и учинка – Просјечна величина ревизије (A8)

Није планирана и није спроведена ревизија.

4. Правовременост и тачност објављивања података

4.1. Правовременост објављивања

Правовременост објављивања података представља интервал између посматраног периода на који се податак односи и датума објављивања.

4.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост претходних резултата (T1)

Резултати „Годишњег извјештаја о производњи и потрошњи угља“, ЕН-У1-Г, објављени су у форми коначних података, без објављивања претходних података. Подаци се објављују путем саопштења Биланс угља.

Посматрана година	Датум објављивања	Број мјесеци од краја посматране године до објављивања коначних резултата
2013	30.10.2014.	10

4.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост коначних резултата (T2)

Први резултати су уједно и коначни.

4.2. Тачност објављивања

Тачност објављивања података представља интервал између стварног и планираног датума објављивања података, који је одређен Календаром публикавања.

4.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Тачност објављивања (T3)

Стварни датум објављивања података „Годишњег извјештаја о производњи и потрошњи угља“, ЕН-У1-Г, није одступао од планираног датума у Календару публикавања.

4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности објављивања

Није било кашњења, односно подаци су објављени у предвиђеном року.

5. Доступност и јасноћа

5.1. Доступност

Корисници статистичких података могу лако и једноставно доћи до података јер се објављују на интернет страници Завода и у штампаним публикацијама.

5.1.1. Канали дисеминације

Број	Канали дисеминације	Коришћено
1	Интернет страница	ДА
2	Писани захтјеви корисника по њиховој спецификацији	ДА
3	Подаци који се објављују путем телефона	НЕ
4	Дигитални медији (CD, дискете, итд.)	НЕ
5	Подаци представљени на новинарској конференцији	НЕ
6	Тематски билтен	НЕ
7	Посебне штампане публикације	ДА
8	Базе, доступне спољним корисницима	НЕ
9	Статистички заштићени микроподаци	НЕ

5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (АС1)

Стопа коришћених канала дисеминације резултата је 33,3% (3/9X100).

5.1.3. Начини дисеминације

При објављивању података о производњи и потрошњи угља у 2013. години, коришћени су сљедећи начини дисеминације:

Број	Начини дисеминације	Коришћено
1	Интернет страница	ДА
2	Интернет странице осталих институција	НЕ
3	Интернет странице међународних организација	НЕ
4	Писани захтјеви	ДА
5	Телефонско посредовање	ДА
6	Дигитални медији (CD, дискете, итд.)	НЕ
7	Подаци представљени на новинарској конференцији	НЕ
8	Годишњак	НЕ
9	„Ово је Република Српска“	ДА
10	Саопштење	ДА
11	Тематски билтен	НЕ
12	Посебне публикације	НЕ
13	Публикације Еуростата	НЕ
14	Публикације осталих међународних организација (OECD, IMF)	НЕ
15	Базе података, намијењене за интерну употребу	ДА
16	Базе, доступне спољним корисницима	НЕ

5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (AC2)

Стопа коришћених начина дисеминације је 37,5% (6/16X100).

5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (AC3)

Не постоји on-line база годишњих података о производњи и потрошњи угља.

5.2. Јасноћа

Заједно са подацима у публикацијама су доступна и методолошка објашњења.

5.2.1. Штампане публикације и објављивање на интернету

- Годишње саопштење „Биланс угља“;
- „Ово је Република Српска“.

5.2.1.1. Дисеминирани резултати

Резултати „Годишњег извјештаја о производњи и потрошњи угља“ за посматрану годину су представљени као апсолутне вриједности у природним јединицама мјере. Публикују се у облику табела.

5.2.1.2. Ниво (детаљност) дисеминације

Годишњи подаци о производњи и потрошњи угља се објављују за ниво Републике Српске.

У годишњем билансу за угљ су објављени подаци у складу са Регулативом Европске Комисије број 1099/2008.

У публикацији „Ово је република Српска“ су објављени подаци о укупној производњи и финалној потрошњи угља.

5.2.1.3. Метаподаци

Основни појмови и дефиниције су доступни у саопштењу „ Биланс угља“ које се налази на званичној интернет страници Завода.

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/saopstenja/energetika/2013/Energetika_Ugalj_2013.pdf

5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата

Подаци Статистике енергетике су јасно приказани.

5.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности метаподатака (AC4)

Видјети тачку 5.2.1.3.

6. Упоредивост и усклађеност

6.1. Временска упоредивост

6.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC1)

Серија података о производњи и потрошњи угља (у складу са Регулацивом Европске Комисије број 1099/2008) је доступна од 2007. године.

6.1.2. Прекиди у временским серијама

Није било прекида годишњих временских серија.

6.1.3. Остали фактори, који утичу на временску упоредивост

Не постоје посебни фактори који утичу на упоредивост временских серија.

6.2. Географска упоредивост

6.2.1. Упоредивост са чланицама Европског статистичког система

Расположиви подаци о производњи и потрошњи угља су у потпуности упоредиви са подацима чланица Европског статистичког система будући да се ова статистичка активност реализује у складу са стандардима и прописима Европске уније.

6.3. Десезонирање

Сезонско подешавање није потребно јер се ради о истраживању које се проводи у годишњој периодици.

6.4. Усклађеност између претходних и коначних података

6.4.1. Политика дисеминације претходних података

Подаци Статистике енергетике се дисеминирају само као коначни подаци.

6.4.2. Показатељ квалитета – Усклађеност између претходних и коначних података (CC2)

Подаци Статистике енергетике се дисеминирају само као коначни подаци.

6.5. Усклађеност с резултатима референтног истраживања

„Годишњи извјештај о производњи и потрошњи угља“ је једини извор података о производњи и потрошњи угља и нема референтног истраживања са којим би се вршило усклађивање.

7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета

Компромиси између излазних компоненти квалитета нису предмет посебних анализа.

8. Процјена корисничких потреба и перцепција корисника

8.1. Класификација и разумијевање корисника

Кључни корисници годишњих података о производњи и потрошњи угља су Министарство индустрије, енергетике и рударства Републике Српске, Агенција за статистику БиХ, Републички хидрометеоролошки завод РС, образовне и истраживачке институције, правна и физичка лица итд.

8.2. Мјерење перцепција и задовољства корисника

8.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1)

Проведена је општа Анкета о задовољству корисника, али није конкретно за ову статистику.

8.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)

Проведена је општа Анкета о задовољству корисника, али није конкретно за ову статистику.

9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица

9.1. Трошкови Републичког завода за статистику

9.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)

Није предмет посебних анализа.

9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица

Није предмет посебних анализа.

9.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у часовима и/или финансијским показатељима (PCR2)

Видјети тачку 9.2.

9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

Увођење електронског обрасца би била најзначајнија мјера за смањење трошкова и оптерећености извјештајних јединица.

10. Повјерљивост, транспарентност и заштита

10.1. Повјерљивост

Подаци који се односе на појединачне јединице посматрања се користе искључиво за статистичке сврхе.

Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).

10.2. Транспарентност

Корисници су упознати са начином коришћења података. Нису уочене грешке у публикованим издањима, тако да није било потребе за корекцијама и њиховим објављивањем.

10.3. Заштита

Видјети тачку 10.1.

11. Закључак

У наредном периоду потребно је:

- Путем посебне Анкете о задовољству корисника обезбиједити информације о задовољству корисника за поједина статистичка истраживања;
- Користити додатне облике канала и начина дисеминације расположивих података.
- Увести електронски образац у циљу смањења оптерећености извјештајних јединица.